Debreczen, 1899. XXVI. évfolyam 54. sz. Szombat, március 4.

Előfizetési árak:
Egész évre 10.— frt
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy hóra 1.— „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden nap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Főpiacz, a városházzal szemben.

Hirdetések:
Egy hasábos petit soronkint 5 krjával számittatnak.

A béke.

Debreczen, március 4.

Államférfiui ihlet és ideális szárnyalásu gondolat adta Széll Kálmán miniszterelnök ajkaira azt a gyönyörü metaforát, a melylyel programmbeszédét végezte. „Van a földtekének egy helye, — mondá — a hol a kelő nap első sugara bucsucsókkal illeti a lenyugvó nap homlokát.“

A história végtelen tengerébe hanyatlott alá a küzdelmek és viharok vérvörös napja, de lenyugvása végső perczeiben a kelő nap békesugara homlokon csókolta. S e bucsucsók nyomán politikai és parlamenti életünkben megindul nyomban a megujhodás korszaka.

Az erős akaratu és nemes szándéku lelkek érzületével megsejtette Széll Kálmán, hogy a hazaszeretet lángjával kell bevilágitani a kedélyekbe, a hazaszeretet melegét kell bevinni a szivekbe, hogy a béke napja egyszerre kisugározzék és eloszlassa a ködöt, mely a lelkeket oly soká megülte. A hazaszeretet hangján szólott, a midőn nyilvános tanuságot tevén ujra törhetetlen liberális érzülete és tradicziói mellett, nemes együttmunkálkodásra és politikája támogatására biztatta a rokonérzületü politikusokat.

Attól a napmelegtől, a mely e biztatásból kiáradt, elolvadtak azok a jégsánczok, a melyeket két évtizeden át félreértés és harag, egyéni és elvi ellentétek és surlódások emeltek. Elomlottak nem csupán a napmelegétől, hanem azok maguk, a kik e jégbástyát emelték, ragadtak csákányt, hogy mennél hamarabb találkozhassanak elvbarátaikkal. Mi a paczifikáczió hazafias, nagy müvében, a mint azt Széll Kálmán megalkotta, messze elüzünk magunktól minden rekriminácziót. Az uj korszaknak abban találják biztató jelét, hogy meg van minden oldalon a dispozió: csak előre, a jövőbe tekinteni s vissza nem pillantani addig, mig a multak köde a história csucsain is eloszlott.

A nemzeti párt tegnapi országos értekezletén elhatározta, hogy feloszlik. Széll Kálmán programmjának alapjára helyezkedett s levonta, férfias eltökéléssel, gyors és erélyes tettel, határozatának konzekvencziáit. Megtalálta a teljes elvi közösséget a Széll Kálmán által kifejtett liberális elvekkel s megtalálta Széll Kálmán egyéniségében a garancziát, hogy ez elveknek az egész közéletben érvényesülést szerez. S választott. A maga erkölcsi erejének és szellemi kincseinek devalválása lett volna, ha a nemzeti párt, mikor megszünt létezni, kivonja a közélet teréről azt a tőkét, a melyet képviselt. Jól megértette a helyzetet s teljesen korrektül fogta fel hazafias kötelességét, a mikor azt az értéket, a mely egyénileg és politikailag egyes tagjaiban felhalmozódott, továbbra is a forgalomban hagyja s vele azt a tartalékot gyarapitja, a melyet a szabadelvüpárt hosszu időn át, sulyos küzdelmek árán, fentartott és gyarapitott.

Férfias tett volt ez s ez a férfias szó kisérte, hogy tiszta, őszinte, becsületes czélzattal, minden utógondolat nélkül történik.

S igy is fogadjuk a liberális párt uj tagjainak hazafias elhatározását. Tiszta, őszinte, becsületes barátsággal, minden utógondolat nélkül. S ha a szabadelvü párt levegőjét kissé megszokták uj munkatársaink és barátaink, maguk fogják enyhiteni azt a kritikát, a melyet a párt multja fölött gyakoroltak.

Értjük s emberileg méltányolni tudjuk azt a sajgást, amely Horánszky Nándor ajkaira a multak felpanaszlását adta, de nem oszthatjuk felfogását azokra az okokra nézve, a melyekből az ő rekriminácziói leszármaztatta. Nem fogadhatjuk el s nem oszthatjuk felfogását azért, mivel sulyos kényszerhelyzetek voltak azok, nagy elvi érdekek és fontos

TÁRCZA.

Születésnapodra.

(1899. márczius 4.)

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti tárczája. —

Ismerlek régen, egyszerü leányka
S ma már nem egyszer bámulód vagyok,
Midőn magaddal engem' is ragadva,
A Múzsa csókja arczodon ragyog . . .
Tisztán, miként a Veszta lángja égett,
Melynek ma is te szent papnője vagy . . .
Mert lelkesülsz, bár csöpp' babér se várjon,
Azért, mi még jó, szép, nemes, mi nagy.

Előre, büszkén, vidáman, leányka,
Ne hagyd az oltárt, áldozz' rajta még,
Míg bolygóként űz lelked kedve, vágya,
Míg benne fénylőn álmok álma ég . . .
Az Isten-szikra csak nem hágy nyugodni;
Babér, koldusbot nékünk egyremegy.
Osztályrészünk: sokszor — mosolygva sirás . . .
Mosolygni ott, hol lelkünk — megremeg . . .

Ez végzetünk, a lángolás nagy ára,
Míg néma sírba nem dönt a halál;
De boldogság hull lelkünk édenébe,
Midőn megtépve másvilágra száll:
Övé a menny, az Urnak trónja mellett
A szentelt himnusz édes dallama,
Ezt tudva küzdünk, lelkünk is csak ölve,
Mig földi létünk éjbe hajlana.

Fakó napokra hát semmit se adva,
Büszkén, vidáman szállj a tengeren;
Vihar, villámlás, mennydörgés ne bántson,
Mig áldott lelked rózsákat terem . . .
Hajód legyen tündérarczu reménység,
Vitorla a megtartó, drága hit,
Hajó-iránytü, hogy eztán se tévedj,
A szeretet, mely utat — mennybe nyit.

Indulj tovább, — imádság- és dalokkal
Melletted szállok mindig, mint barát;
Jutalmam egy, mely sírig büszkeségem:
Tisztának tudni lelked himporát . . .
Ha olykor-olykor felleg gyűl egedre:
Vigasztalgatlak jó lelkem szerint;
Ne félj, eléred mind, mi még csak álom,
A czél zászlóját, mely mosolygva int.

— — — — — — — — — — —

E költeményt, mint bokrétát, fogadd el,
Lelkemből hajtott egyszerü virág,
Hogy a legelső — hosszu tél után ez,
Ne tudja azt meg az irigy világ;
Csak egyszerü; de benne a tavasznak
S jósló lelkemnek minden illata,
Melyből, lehet, fakulva is kiérzed:
Soká ragyogjon élted csillaga!

Kovácsi Kálmán.

Ecce homo!

Egy kis emberismertetés.

Irta: **Suchán Elemér.**

(Folytatás és vége.)

Ha az arcz töve meggörbült, uralkodásra való vágy: ha alul vastag; tunyaság, restség, (törökök).

Igen nagy és vastag orr: nyerészkedési vágy, (kereskedők, korcsmárosok között gyakoriak).

Kis orrjukak — félénkség.

Erős, nagy orsövény (czimpa) otrombaság.

Mozgó orrsövény; hazug, cselszövő jellem tulajdona.

A mythológusok Vénusnak egyenes, a közepén kissé görbedő, alól kissé kerekded orrot adtak; Apollónak már egyenesebbet; Jupiternek nagyobbat, szegletesebbet. Az alacsonyabb isteneknek (centauri, Fauni, Sileni) nagyon benyomult orrokat adtak. Satyrusnak pedig függőhegyüt, Daknak pisze orrot képzeltek.

Az arcz szabályossága és szépsége feltételezi, hogy az izmos részek feltünősége kerülve legyen, — mert ezen formátlanságok azt mutatják, hogy a szellem uralma megszünt s a test kivánalmai lépnek előtérbe. Nem szép a kiálló pofacsont sem. A mongolok ugyan szépnek tartják.

Lapunk mai száma 10 oldalra terjed.

alkotmányos tekintetek, a melyek a szabadelvü párt magatartását és eljárását irányitották. Mi nem várhatjuk s nem is várjuk, hogy Horánszky s a nemzeti párt volt tagjai a multra nézve ma honorálják a szabadelvüpártnak azt a magatartását, de viszont azt se várják tőlünk, hogy mikor őket, utógondolat nélkül, baráti karokkal fogadjuk, elmult cselekedeteinkre nézve elfogadjuk az ő elmult ellenzékiségük rideg kritikáját.

Ne rekrimináljunk tehát most már!

Ha ma még egy kis utóviharzás volt észlelhető, az ne zavarja meg egyikünk szándékát és elhatározását sem abban az irányban, hogy a paczifikáczió minden következményét levonjuk, az egész vonalon. A szabadelvü párt uj erőre kapva, fokozott mértékben fogja teljesithetni nagy hivatását, hogy ha a teljes paczifikáczió mennél gyorsabban végbemegy, ha — ami elválasztott bennünket — elenyészik a mult felhőivel s csak azok az érzések és intenczió uralkodnak lelkünkben, a melyek egyesitenek a munkában az ország javára, hazánk üdvére

— **Apponyi belépése a szabadelvü pártba.** Most, hogy a nemzeti párt feloszlott, **Horánszky** táviratozott a még mindig *Eberhardon* időző *Apponyi* Albert grófhoz, hogy az esetben, ha a nemzeti párt belép a szabadelvüpártba, belép-e ő is. *Apponyi* Albert gróf a *dringend* sürgönyre ezzel a szavakkal felelt:

— Belépek. Apponyi.

Országgyülés.

— Saját tudósitónk jelentése. —

Debreczen, márczius 4.

A rendes, becsületes, szabályos mederbe zökkent bele a Ház. A két ünnepies ülés után fölvirradt ma a munka napja. És ime, serényen, gyorsan folyik, fennakadás nélkül, Perczel Dezső, az uj elnök vezetésével. Ő kitünően tölti be a helyét, semmi dilettantizmus nem látszik ténykedésén — hiszen meg van a paraxisa abból az időből, mikor alelnöke volt a Háznak.

A napirend előtt Zmeskál Zoltán néppárti csattogtatta-pattogtatta a maga apró kifogásait a tegnapi alelnökválasztás etlen, de a kifogásokat szépecskén, békességesen elintézte Perczel elnök.

„Korrekturák" következtek ezután, a mult mulasztásaiért. E korrekturák uj javaslatok formájában történtek, melyeket Széll miniszterelnök és Lukács pénzügyminiszter terjesztett be.

Majd az indemnity javaslatot vették elő — másodszor. Ujév előtt, mikor először elővették, Hegedüs volt az előadója. Azóta nagyot fordultak a dolgok: Hegedüs most a piros bársonyszékből néz az előadói székre, melyben Neményi Ambrus ül.

Rövid beszédek voltak; Barabás Béla se sokáig untatta a Házat az ő hazabeszélésével, melyben a saját adója miatt panaszkodott; Sima se mondott négyórás beszédet; Horánszky pedig — aki a Ház legujabb szójátéka szerint tegnap „Széllnek eresztette a nemzeti pártot" — egészen szelid hurokat pengetett.

Tizenkét órakor már általánosságban s részleteiben is le volt tárgyalva, el volt fogadva az indemnitás.

Ütnek az exlex utolsó órái!

Budapesti levél.

A *„Debreczeni Ellenőr"* számára irta:

Gróf Vay Sándor (D'Artagnan.)

A politikában egy kis csöndesség állott be és bizony ennek azok se örülnek, akik talán másképen óhajtották a kibontakozást.

Csunya, zivataros téllé változott februáriusunk is kezd enyhébb szellőt, fényesebb nagsugarat küldeni márczius első napjaival — és látunk már itt ott, mint tavaszt hirdető fecskéket világosas szinü überczihereket stb. A korcsolyázóknak végképen le kell tenniök az iringálás reményéről, annál nagyobb chance-ja van a fort-bal, a lawn-tennis és más efféle tavaszi sport kedvelőinek.

A lawn-tennis igazi tavaszi sport és nem lehet kellemesebb látványt képzelni, mint egy rügyező, lombosodni kezdő parkot, benne egy pompás tennis gróund-ot és fehér flanell ruhás, kipirult arczu sugár női alakokat, akik negédes ügyességgel dobják a labdát a kék zubbonyos uraknak, különösen az angol arisztokráczia üzi passzióval ezt a testedző játékot és ott első sorban a királyi herczegnők a leghiresebb tennis játszók. Az angol udvarnál azonban most más is elfoglalja a herczegnőket, még pedig a valesi herczeg legifjabb leányának, Viktoria herczegnőnek a regénye. A családban csak Vikinek nevezik a pajzán, akaratos princzeszt, akivel most ugyancsak meggyült a papa meg a mama baja. Viki, noha már a harminczadik tavasz virult el fölötte, semmi áron sem akarja képét a kiszemelt vőlegénynek, György görög herczegnek nyujtani. Nem, mert évek óta szerelmes egy bankárba, aki noha igen előkelő házból származik, mégis csak bankár és ez egy kicsit derogál a nagymamának, India császárnőjének.

Viktoria királynő kimondta a veto-t, a mely dönt a családban, — Viki pedig vár, mert szive bankárjáért dobog forr, evez.

Nálunk nem igen történt semmi vigabb dolog a felső tizezer körében — gyászesetről azonban szólhatunk. Egy kilenczven éves főur, Apponyi György, Apponyi Albert gróf atyja hunyta örök álomra szemeit Eberhardon, ahol már harminez év óta élt, teljesen elvonulva a világtól. Apponyi György és fia Albert gróf a legbensőbb szeretettel csüggtek egymáson s a legritkább összhangok közé tartozott az, a mely a két ellentétes politikai légkörben nevekedett és ellentétes

---

Az arczon azon vonás, mely az arczszárnytól a száj szegletnek fut, minél inkább kinyomul, az arczkifejezést annál inkább nyerssé teszi.

A vastag, arczok, testi vágyak. Legszebbek a habvonalakban futó és gömbölyödő ovális arcz. A szemek alatti háromszögletben benyomuló vonások, — irigység, birvágy, szerelemféltés jelei.

Barázdák az arczon — bus kedély. Függő arczok — butaság.

A fülek ugy szépek, ha nem nagyok, egy irányban vannak az orral (s nagyságuk is ezzel egyezik) a fülkagylóhoz lelapultak és szép metszésüek.

Ha igen lent vannak a fülek az egyén fején, akkor testi kivánságokat jelentenek.

Nagy elálló fülek butaság, félénkség. (A leselkedők, hallgatózók.)

A száj ajkak az embernél kicsinyek vizszintesek és nem igen szélesebbek legyenek, mint a két orrszárny távolsága.

Minél tökéletesebbek az állatok is, annál visszahuzottabbak és kisebb szájuak. Az ajkak keskenyek, párhuzamosak, hegyes szögletüek, szép ivmetszésüek, simák, üde piros szinüek, kemények és melegek legyenek. Ez a szép.

Előre nyult széles száj: nyers indulatosság. Kicsi száj: hallgatagság és nem nagyétüség. Széles száj: jókedvüség, kedélygazdagság. A száj zzélek lefelé hajlása: komor természet, mindent kicsinyelő jellem. Felfelé hajló szájszélek: vig kedélyü, élczelődő hajlam, tettetés, öntetszés, önhittség. mérges gonoszság.

Az alsó ajak előre fölébe nyuló; guny, (ironia) csufolkodásra való hajlam (Voltaire.)

Összeszoritott benyomult ajkak, zárt száj; — fösfénység.

Egyenetlen ajkak; gunyoros, gyanus karakter.

Kinek ajkán megvetés látszik, annak szivéből hiányzik a szeretet.

Ha a száj távol van az orrtól, okosság hiányjele az.

Dagadt, duzzadt ajkak; bujaság, kéjelgés. Csak egy kissé kiálló felső ajak — finom érzék.

A fogak ismerete, — melylyel a dentologia foglalkozik különösebben, szintén sok adattal járul az egyéni jellem megállapitásához.

Minden nagy embernek nagy foga volt, igy találják ezt nemcsak hires költők, jeles kutatók és tudósok, nagy hadvezérek és politikusoknál, — hanem nagy gonosztevőknél is.

A hosszukás fogak elhatározottságot erélyt jelentenek.

Kis fogak pedig gyönge akaratot, sőt szellemi gyöngeséget. A sürü fogak élénk szellemről tanuskodnak es ha ezenkivül még nagyok is, akkor komoly természetről sőt gyakran müvészi tehetségekről is.

A kicsiny fogak felületességet és temperamentumos könnyelmüséget jeleznek. Nagyobbrészt a nők birnak ilyen fogakkal. Szeszélyes hirtelen, önző embereknek ritka fogsoruk van.

Kiálló és előrehajló fogakat ostoba embereknél találunk.

A hátra dülő fog jellemtelenségnek a bizonyitéka.

Erősen kifejlett, ragadozó metszőfogak, — csunya, vad lelket árulnak el.

Az áll ugy szép, ha sem kicsi, sem szegletes, sem lapos.

Hegyes áll: ravaszság.

Lapos: hidegség. Hátra ütött, nem nagy jellem, nem nagy ész.

Szegletes áll: eszesség.

Lágy, vastag izmu, két részre oszló (tokás) áll, testi kivánságok. Kerekded áll, gödröcskével, ártatlan jószivüség.

(A szép arcz fontos kelléke, mint azt multi tárczámban is emlitém.)

A nyak legszebb, ha nem henger, hanem conus forma és a fej felé keskenyedő.

Igy lehet hosszu, anélkül hogy vékony; — és erős lehet, anélkül, hogy vastagnak tetszék.

Vastag, rövid nyak: testi erő.

Erős tarkó: nagy nemző erő és képesség.

Hosszu, vékony nyak, gyáva jellem és kis testi erő.

A hajzat igen alá van vetve az éghajlatnak.

Klima szerint változó a haj szin is. Éjszakon világosabb, vastagabb, egyenesebb és hosszabb a haj. Meleg tájakon finomabb, rövidebb és fürtös (göndörödő.) Forró vidékeken egész göndör, száraz, fénylő és fekete.

Szőke, lágy haj; szelidség, gyenge-

czélokat követő államférfi közt képzelhető. Ha valaki Apponyi Albertnek egy tartott szép beszéde miatt gratulált, a gróf rendesen igy szólt: No majd elválik, hogy igazán szép e, előbb megkérdezem az apámat tetszett-e neki. Ha csak szabad ideje volt a grófnak, atyjához sietett és az ünnepeket rendesen az ősz zászlós urnál töltötte. Apponyi György sokáig busongott a felett, hogy fia nem alapit háztüz helyet, ő maga nejével, a negyvenes évek hires szépségével. Sztáray Julia grófnővel rendkivül boldog házaséletet élt és szerette volna ha fiai is talál kárpótlást a családi életben hosszas meddő politikai csalódásai után.

Kimondhatlanul nagy volt aztán öröme mikor fia végre néhány év előtt megnősült és oltárhoz vezette Minsdorff Klotild grófnőt, a bécsi társaságos körök egyik ünnepelt kedvenczét. De még nagyobb volt öröme mikor kis fiu-unokája megszületett. Aggkora daczára megjelent a keresztelőn és könyes szemekkel igy szólt a jelenlevőkhöz: „Ugy érzem magamat most, mintha Albertem keresztelője vonulna el lelki szemeim előtt s hallanám, hogy nevezi Széchenyi a ritka nagy, erős fiut „Kleisner Gott Albinak.“ Kortársa már alig élt az öreg gróf mint, a márczius előtti idők egy typikus alakja, megtért maga is apáihoz.

Sok beszédre adott okot most arisztokracziánkban az orleánsi herczeg ténykedése.

Épen talán csak Déronléde ügyetlenségén mult, hogy Orleáns Fülöp fejére nem került Szent-Lajos koronája s hogy királyné nem lett Mária Dorgthea, a mi legmagyarabb főherczegünknek, Józsefnek a lánya.

Talán József főherczeg, aki annyira szereti az ő kedves Mariska lányát, talán maga jobb szereti igy, mert bizony a franczia királynék ki vannak annak téve: hogy engesztelő kápolnát emeljenek az emléküknek.

Különösen az osztrák főherczegnők soha sem voltak még boldogok a vulkán szerü franczia trónon — és a história példáiból szomoruan tapasztaljuk, hogy a mult a jövő tükre.

Talán jobb is, hogy Orleáns Fülöp és bájos felesége ott vannak most, a hol a czitrom virul és inkább a magas babérerdők suttogását hallgatják, mint a bombák pattogását.

József főherczeg pedig kertészkedik és fákat ültet a László menhely kertjében, a melyet kedves fiuk emlékére alapitott Klotild főherczegasszony.

Ebben a csöndes foglalatoskodásban érte meg a főherczeg 66 ik születésnapját és nyugodtan tekinthet vissza életére melyről elmondhatja mint Titus, hogy egyetlenegy napja sem veszett el haszontalanul.

Mint katona, mint honpolgár, mint családapa, mindenképen példányul szolgál József főherczeg, a magyar honvéd, a magyar földesur. Buda szülte és nevelte, itt járt a küllváros gimnáziumában, itt porladnak szerettei. Minden rög kedves neki ebben a hazában és nincs magyar, aki ne zárta volna szivébe József főherczeget; nincs, aki születése napján nem óhajtaná, hogy a mindenek Ura még megszámlálhatatlan évekig éltesse.

TÁVIRATOK.

— *A Debeczeni Ellenőr* saját tudósitójától. —

Esetleges pápaválasztás.

Bécs, márcz. 4. (Érk. 2 óra 10 p.) Mint a Nat. Ztg. római levelezője értesül, a ki az olasz kormánynyal sürü érintkezésben áll, az uj pápa választása ügyében már is élénk mozgalom észlelhető. Hogy olasz lesz az uj pápa, az kétségtelen.

Eddigelé három jelöltet emlegetnek. Ezek pedig: Gotti, Massella és Vannutelli. Az utóbbinak, — a ki Olaszországban persona grata, — kevesek a sánczai.

Más magánértesülésünk szerint a nagykövetségeken élénk sürgés-forgás van. A biborosok conclavéra készülnek és a Brahchi-palotában minden befolyás oda irányul, hogy Franchi. és Bertolini a pápai örökségre előtérbe jussanak. A, mióta XIII. Leót pápává választották diplomácziai körökben még sohasem volt ilyen idegesség észlelhető.

Közgazdaság.

Budapest, márczius 4. Buzakinálat jó, vételkedv tartózkodó. Forgalomban 12,000 métermázsa. 3½—5 kraczárral olcsóbb Egyéb gabonaművekben gyönge forgalom. Irányzat változatlan. Zab és rozs nyugodt, árpa és tengeri változatlan. Időjárás szép.

9·89—90
9·57—58
8·50—52
7·75—76
4·54—56
5·72—74
2.00—15

SZINHÁZ.

Szinházi müsor:

Hétfőn, márczius 6-án, („B“ bérletben) P. Vida Etelka vendégjátékául és Szathmáry Árpád felléptével: *Nebántsvirág*, operette 3 felvonásban.

Kedden, márczius 7-én, („C“ bérletben) Szathmáry Árpád bucsu felléptéül: *Rang és mód*, szinmü,

Szerdán, márczius 8-án, („A“ bérletben) uj betanulással: *Fausztocska*, operette.

Csütörtökön, márczius 9-én („B“ bérletben) *Aranyember*, dráma.

Pénteken, márczius 10-én, („C“ bérletben) *Szép Heléna*, operette.

Szombaton, márczius 11-én, („A“ bérletben) *Szókimondó asszonyság*.

Vasárnap, márczius 12-én délután 3 órakor *Talmi herczegnő*, operette; este 7½ órakor bérletszünetben: *Othelló*, tragédia 5 felvonásban. Irta: Shakespeare.

—

Faust.

Már hat éve porladozik a párisi temetőben Gounod Károly a francziák igazi melodia mesterének teteme és azóta alig is találunk hozzája hasonlót, ki az édes dallamokat, a harmoniák bőségét, klaszszikus voltát azoknak jellegzetességével és mesteri külső kidolgozásával ugy össze tudta volna egyeztetni.

Mióta „Faust“ operájának első fönséges és misztikus volta mellett is szivhez szóló, átérző akkordja az ötvenes évek végén a párisi Theâtre lyrique széles orchestrumában fölcsendült, diadalla járta be a világ összes szinpadait a Faust Margit és Mephistó — költőjéhez Göthéhez hasonló — isteni ihlettel megzenésitett tragédiája.

Szinpadunkon tegnap hallottuk a zseniális franczia zeneköltő világhirü művét, olyan gyenge előadásban, mely igazolja, hogy a társulat opera előadásokra nincs kellőkép szervezve.

A czimszerepet *Karacs* játszotta és énekelte nagy ambiczióval, mely azonban csak közepes sikerünek nevezhető. Margit személyesitője *Leopold* Franczika szépen énekelt. Különösen a negyedik és utolsó felvonásban tünt ki csengő hangja. *Csatár* (Mefisto) játéka még csak tetszett, de éneke e nehéz szerepben nem élvezhető oly mértékben, mint a könnyebb fajta szerepekben.

A szereplők közül Leopold mellett *Mezey* (Bálint) vált ki. Éneke mint játéka igen jó volt. *Kállay* Lujza, *Serfőzy* Zseni és *Rubos* müködtek még közre törekvéssel.

Az egész operaelőadásnak kimagasló része volt az utolsóelőtti felvonásban a kar éneke. A tömlöcz-ária eléneklésével brillirozott, ugy hogy az egész estén át ekkor hangzott el csak a taps, még pedig nyilt szinen. Máskülönben a közönség érezte az előadás gyöngeségét s talán először történt, hogy a debreczeni szinpadon felvonások végén nem tapsolták ki a szereplőket.

---

ség. Éles, vastag hajzat: — erő. Rövid, fekete, vastag és göndör haj: — fellobbanó heves természet, Kemény, drótszerü veres haj; — kegyetlenség, csalárdság, ravasz, álnok természet, önzés, gyakran erőszakoskodó, könyörtelen jellem. Ezt igazolja az ismert közmondás is.)

Fénytelen haj: — szellemi gyöngeség.

Ha valakin a haj, szakáll és szemöldök különböző szinü, gyanut ébreszt bennünk.

A test többi tagjainak különféleségéből megfigyelt következtethető számtalan adatainak felsorolását mellőzöm, a mennyiben az végtelen hosszadalmas lánczolatban függ össze. Csak vázlatos ismertetést akarva nyujtani, az indokokat és okokat nem fejtegettem.

Minden egyes egyénben, többé-kevésbé bizonyos sajátlagos tehetség és hajlandóság születik, mely a körülményekhez képest jut érvényre, vagy ahhoz mérten tereltetik más irányba, vagy sokszor egészen elnyomatik s igy az értelmi tehetség csak részben vagy sehogy sem emelkedhetik ki.

A lélek, mint az ember ura és vezetője különös hatást gyakorol a test egész lényegére, mivoltára. A lélek minden egyes tulajdona, sajátsága a test külsején többé-kevésbbé nyer kifejezést. Azt azonban látjuk, hogy a müveltebb egyének egymástól inkább különböznek, mint a kifejletlenebb értelmiségüek.

Az arcz fejezi ki par exellence a lélek tulajdonait.

Köztapasztalati tény, hogy csak erős jellemü emberek, oly egyének, kiknek élete sok tapasztalatot, hányatás-vetést kiállott, — kifejezésteljes arczczal birnak.

A müvelt népből való egyének feltünőbben különböznek egymástól mig a müveletlenek majdnem mind egyenlők, csak a kor tesz némi észrevehető különbséget köztük.

Az ember kimerithetetlen. A tudomány-ág maga, mely e tárgy ki és megfejtését tüzte ki czélul; rendkivül érdekes, mondhatni nagyszerü.

Láthatni, hogy teljesen kifogástalan jellemü, kifogástalan külsejü egyén nem létezhet.

Az egyes részek ily összhangja soha sem találkozhatna ily módon.

Az emberiséget általában nehezen, habár igen, de az egyes egyént teljesen és határozottan kiismerni — lehetetlen talán.

Lehetetlen a belvilágról élethü fotografiákat szerkeszteni, a legtökéletesebb röntgen-gépekkel vagy legfinomabb camera oleszurákkal felszerelten is.

Mindazonáltal az eddig elért tapasztalatok sikerei nem tekinthetők velleitásoknak, mert eddig is, pszihopatologia oly eredményeket ért el az antropologiával együtt, melyek bámulatra ragadnak és értelmi diszpozicziókat nyujtva a szellemi termelés terén, hatalmas világitótornyokul szolgálnak a társadalmi kosmos végtelen tengerén.

* **Müsorváltozás.** A szinház igazgatóságától vett értesülés szerint a vasárnap délutánra kitüzött *Talmi herczegnő* operette *Kaposi* Józsa betegsége miatt elmarad és helyette *A piros bugyeláris* népszinmü kerül szinre.

* **Szathmári ujabb felléptei.** Kitünő müvészünk, *Szathmári* Árpád még háromszor játszik ezuttal szinpadunkon. Vasárnap este a *Náni* ban játsza Krauzer Michelt, hétfőn *Nebántsvirág*-ban az őrnagyot és kedden, az ő felejthetetlen alakitását, Bannai Gerőt a *Rang és Mód*-ban. Ez lesz egyszersmind Szathmári Árpádnak a bucsufellépte is.

Legujabb.

— A „Debreczeni Ellenőr" eredeti táviratai. —

Belépések a szabadelvü pártba.

Budapest, márczius 4. (Érk. d. u. 1 ó. 25 p.) *Barcsay* Domokos pártonkivüli, *Kemény* Pál és *Lits* Gyula függetlenségi képviselők bejelentették, hogy a szabadelvü pártba belépnek.

A függetlenségi párt bomlása.

Budapest, márczius 4. (Érk. d. u. 2 ó.) *Eötvös* Károly kilépése deprimáló hatással van a függetlenségi párttöredékekre s a nagyobb szétbomlás megakadályozása végett a legközelebbi napokban a pártrészek közt fuzió várható.

Az uj n.-szebeni metropolita.

N-Szeben, márcz. 4. (Érk. d. u. 2 ó) Nagy-Szebenbe ünnepélyesen bevonult *Metianu* János volt aradi gör. kath. püspök, a ki *Román* Miron az elhunyt metropolita örökét foglalja el. A vasutnál óriási közönség élén a katonai polgári és egyházi hatóságok várták az ősz metropolitát, a ki kijelentette az üdvözlő beszédre, hogy Isten és a király kegyelméből jött Nagy Szebenbe elfoglalni főpásztori méltóságot az örök szeretet nevében. A harangok zugtak és a közönség sorfalat képezett, mikor a metropolita bevonult. Egyenesen a székesegyházba ment. Rövid mise után a metropolita visszavonult. — Állásában 12 én erősiti meg a konzisstorium. Mikor is az ünnepélyes beigtatás lesz, mely után a küldöttség fogadtatása következik.

Keglevich — titkos tanácsos.

Budapest, márczius 4. (Érk. d. u. 2 ó.) A hivatalos lap holnapi száma hozza, hogy ő Felsége *Keglevich* István grófnak, a Nemzeti szinház és opera intendánsának, a titkos tanácsosi méltóságot adományozta.

A pápa állapota.

Budapest, márczius 4. (Érk. d. u. 2 ó.) Rómából táviratozzák, hogy XIII. Leo pápa az éjszakát igen jól töltötte s hajnalban nehány szót intézett környezetéhez. Ha állapota ma is javul, ugy az orvosok remélik, hogy ő szentsége pár nap multán tul lesz a veszélyen. Ha a mai éjszakát is nyugodtan tölti, ugy holnap már az orvosi jelentéseket is beszüntetik.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor sat esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára irni, ha lehet porzó nélkül!

—

— **Hegedüs Sándor a városhoz.** Hegedüs Sándor kereskedelemügyi m. kir. miniszter, ma a következő leiratot küldte Debreczen sz. kir. város törvényhatóságához:

Ő császári és apostoli királyi Felsége f. évi február hó 26-án kelt legfelsőbb elhatározásával a m. kir. miniszterelnök ur előterjesztése alapján engem kereskedelemügyi m. kir. miniszterré méltóztatott legkegyelmesebben kinevezni.

Midőn ezt a törvényhatósággal ez uton is közölném és tudatnám, hogy a keresk. miniszterium vezetését a jelzett napon tényleg átvettem, felkérem egyszermind a törvényhatóság közönségét, hogy miután a jelenlegi közgazdasági és kulturális viszonyok egészséges fejlesztése érdekében a törvényhatóságok kezdeményező, közreműködő és támogató tevékenységére van szükségem, engem a reám váró fontos és közérdekü feladatok megvalósitására irányuló törekvésemben hatáskörön belül támogatni sziveskedjék.

Budapest, 1899. márczius hó 1.

Hegedüs.

— **Kamarák tisztelgése.** Az ország összes kereskedelmi és iparkamarái hetfőn fognak tisztelegni *Hegedüs* Sándor kereskedelemügyi miniszternél. A debreczeni kereskedelmi és iparkamarát, a tisztelgés alkalmával, *Szabó* Kálmán elnök és *Király* Ferencz dr. országgyülési képviselő, kamarai titkár vezetik.

— **Temetés.** *Tamássy* Gézát a debreczeni kereskedelmi és iparkamara régi tisztviselőjét tegnap délután temették nagy részvét mellett. A temetésen megjelentek a kamara tisztviselőkara testületileg élén Szabó Kálmán elnökkel.

— **Iparosok közgyülése.** Az „Iparoskör" tagjai felkéretnek, hogy a holnap, vasárnap d. u. 3 órakor az egylet helyiségében tartandó közgyülésen megjelenni sziveskedjenek. Serly Ede elnök.

— **Az állami anyakönyvi hivatal** e hó 6-án hétfőn költözik a városháza Kosuth utczai részén berendezett uj helyiségébe. (Bejárat a Kossuth utcza felőli lépcső.) Erről a nagy közönség azzal értesittetik, hogy a hivatal hétfőn délelőtt szünetel, de délután 3 órától kezdve már elfogadtatnak a bejelentések.

— **Gajári Ödön visszalépése.** Gajári Ödön tegnap csakugyan visszalépett a „Nemzet" szerkesztésétől. A lap mai száma már Adorján Sándor szerkesztésében és felelőssége mellett jelent meg. Hir szerint a szerkesztéssel legközelebb Halász Imrét, a szabadelvü párt régi publiczistáját bizzák meg.

— **Halálozás.** *Szabó* Gyula helybeli iparos, 57 éves korában, hosszas szenvedés után elhunyt; temetése holnap délután 2 órakor lesz Csokonai utczai lakásáról.

— **Erdélyi ref. püspökké** Bartha Lajost Szász Domokos bizalmasát jelölték ki a hunyadmegyei református egyház gondnokai és közgyülési tagjai e hó 2-án Déván tartott ülésükön. E határozatot megküldik a többi erdélyi egzházmegyének is.

— **A helyi vasut közgyülése.** A debreczeni helyi vasut részvénytársaság holnap délelőtt 10 órakor tartja közgyülését a kereskedelmi akadémia disztermében. A közgyülésre — mivel fontos ügy kerül szőnyegre — felhivjuk a közönség figyelmét és az érdeklődőket szivesen látják a gyülésen.

— **A csillagos ég márcziusban.** Márczius 20. évről-évre nevezetes forduló, a tavasz kezdete. A Nap délfelől közeledve átszeli az égi egyenlitőt, hat órakor reggel kel föl és hatkor este áldozik le. A nap hossza most gyorsan növekszik. Márczius elején 10 óra 50 percz, márczius végén 12 óra 53 percz.

A Hold eleinte mint kisebbedő sarló mutatkozik, egész éjjel világit az ég déli részén és 5-én utolsó negyedében a Skorpió csillagzatban található reggeli 3½ órától kezdve. A sarló azután mindig jobban közeledik a naphoz és e hó 11-én ujhold lesz, vagyis a hold eltünik. Nemsokára a Naptól balra tünik föl a Hold és egyre növekszik. 19-én éri el az első negyed fázisát. 27-én teljesen megvilágitva látjuk korongját, este 7½ órától a Szüz csillagzat jegyében az ég déli részén.

A bolygók teljes számban láthatók ebben a hónapban. Még a kis Merkur is, a mely mindig csak kis távolságra van a naptól és többnyire a nap sugaraiban vész el, rövid időre mutatkozni fog a hónap második felében elsőrendü csillag gyanánt és vagy egy óráig lesz látható esténként csekély magasságban az ég nyugati felén. Igen intenziv fénnyel tündöklik a Vénusz k délkeleti részen, de csak egy óra hoszat, mert a nap felkelte véget vet uralmának. — A Mars, ez a szép, feltünően vörös fényével kiváló csillag, az Ikrek jegyében világit, közel a Polluxhoz. Napról-napra veszit fényéből abban a mértékben, amint mindjobban közelg a földhöz. Pompás látvány a Jupiter is, ez az erős fényü csillag, a melyet a késő esti órákban figyelhetni meg az égbolt keleti felén. Napról-napra korábban kel, 1-én 10½-kor, 31-én már 9 órakor látható és egész éjjel fenn van. A hold kétszer vizitel nála, 2-dikán és 29-én, a mikor 5⅝ foknyira közeleg hozzá. Éjfél után 3—4 óra között jelenik meg a Saturnusz a Skorpió és a Nyilas között. — Fénye eleinte gyönge, de később mindegyre erősbödik.

Tavasz kezdetével jelentékeny változást mutat a csillagos ég képe. Az erős fényü csillagok, a melyek télen ott pompáztak az égbolton, egymásután bucsut vesznek tőlünk. A nyugati horizonton az Orion hatalmas négyszöge fénylik, tőle valamivel odább a Siriusz, mig jobbra a Rika látható a Plejadok csoportjaival. Tovább jobbra csatlakozik ezekhez a Perseusz nagy ive. A Bikán tul a Kápolna ontja fényét, az Orionon tul az Ikrek a Kasztor és a Pollux, a Siriuszon tul pedig a magános Procyon. A déli égboltozaton találjuk a Reguluszt az Oroszlánban és közel a zenithez a Nagymedvét.

— **A kereskedő ifjak bálja.** Ma este lesz a kereskedő ifjak bálja a „Bika" disztermében. Pár óra választ el még csak ettől a fényesnek igérkező mulatságtól, mely — tekintve azt a nagy buzgalmat és fáradozást, melyet a derék rendezőség kifejtett — bizonyára a legpompásabban fog sikerülni. Debreczen közönsége nem mulasztja el az alkalmat, hogy ott, ahol kedélyesen s fesztelenül mulatni lehet, meg ne jelenjen.

— **A betörő halála**. Párját ritkitó esetet jelentenek Apatalekről, olyant, melyhez hasonló a tolvajok krónikájában is alig van följegyezve, Pántye Szimeon közismert és közveszélyes betörő elment bort lopni s vitt magával öt nagy üveget, hogy azokat valamelyik kolnában megtöltse. Mintegy 5—6 óra hosszat lehetett Pántye a tolvaj-köruton s mikor vissza tért, már alig volt képes a tele üvegekkel a szobába bemenni, feleségét felkölteni, hogy neki nyomban orvost hivjon. Az asszonynak csak annyit mondott, Pántye, hogy a bor, melyet lopott, nagyon megtetszett neki s az egész hordót el akarta hozni, azonban arra képtelen volt, mert a nagy erőlködés közben hirtelen olyan rosszul lett, hogy alig birta megtöltött üvegekkel hazavánszorogni. Pántyéné lefektette az urát s épen orvos után akart küldeni, mikor a betegnek orrán száján ömleni kezdett a vér s pár pillanat mulva meghalt. Az előhivott orvos konstatálta, hogy Pantye nagy erőlködése közben megszakadt s nagyfoku tüdővérzésben halt el. — A legeredetibb pedig a dologban az, hogy a halotti toron az özvegy asszony a férje utolsó lopásából eredő öt üveg bort adta fel a szomorkodó atyafiaknak, melyből csak négy üveggel fogyaszthattak el, mert a csendőrök megjelentek a mulatók között s a még meglevő egy üveg bort lefoglalták. A csendőrök most azt nyomozzák, hogy a lopást Pantye kinek a kárára követte el.

— **Oh, azok a szobacziczák!** Sok a panasz a szobacziczákra, de nemcsak a szobacziczákra, hanem magukra a bájos háziasszonyokra is. Törvénytiltotta cselekedetet müvelnek s nem akarnak a rossz szokásukról semmiképpen sem leszokni. Reggelenként, ha az ember gondtalanul megy végig az utczán, egyszerre csak kellemetlen izenetként, hol egy fogpiszkáló, hol egy rakás kenyérmorzsa szakad a nyaka közé. S ahogy e kellemetlen inzultusra feltekint a magasság felé az ember, hát itt is, ott is egy-egy kipirult női arczot lát. Formás, gömbölyü kezek nagy igyekezettel rázzák a törlő rongyot, — szinte-szinte kipirulnak belé s egy csöppet sem törődnek azzal, hogy e cselekedetükkel másnak bosszuságot okoznak. Pedig a rendőrség eléggé résen van. Napról-napra jelentgeti őket, de ez nem használ Bájos háziasszonyok legyenek olyan kegyesek, tiltsák meg a szobaleányaiknak, hogy ilyesmit tegyenek s talán akkor a szobaleányok is figyelmeztetik e tilalomra a nagyságos asszonyokat.

— **Köszönetnyilvánitás**. Midőn a február 25-én tartott „debreczeni vásár“ mulatságunk jövedelmeiről szóló elszámolásunkat köznyilvánosságra hozzuk, hálás szivvel mondunk köszönetet, a hangversenyben szives készséggel közremüködött Erber Margit, Fried Berta, Fischbein Margit, Spitz Róza és Karola, Rosenberg Ilona és Weisz Olga urhölgyeknek valamint Bessenyei Dániel, Debreczeni Jenő, Dénes Arthur, Kabay Lajos és Marton Zsigmond uraknak, ugyszintén a Mohácsy János elnök ur által vezetett kitünő főiskolai zenekörnek továbbá dr. Moskovits Jenőné urnőnek a fényesen berendezett gésa sátor felállitásáért és felszereléséért, Mendelovits Lajos urnak a debreczeni különlegességek sátrának eredeti és izlésteljes kiállitásáért, a lapszerkesztő bizottságnak, az elárusitó helyeken és látványosságoknál faradhatatlan buzgósággal közremüködött hölgyeknek és uraknak, a helyi sajtónak kiváló eredményü jóindulatu támogatásáért és végül a nemes lelkü nagy közönségnek, a mely páratlan bőkezüségével lehetővé tette, hogy az elért fényes erkölcsi sikert megfelelő anyagi eredmény kisérte. Debreczen, 1899. márczius 1-én. *Dr. Balkányi Miklósné*, az izr nőegylet elnöke.

— **Képzőmüvészeti társulat Szegeden**. Magyarország első vidéki képzőmüvészeti egyesülete tegnap alakult meg Szegeden. Az alakuló közgyülés délután folyt le a városház disztermében, a mely zsufolva volt előkelő közönséggel. A közgyülés nagy lelkesedéssel Wlassics Gyula közoktatásügyi minisztert az egylet pártfogójául választotta meg és erről azonnal táviratban értesitette. Egyuttal legőszintébb örömét fejezte ki a fölött, hogy ő felsége ismét őt állitotta kultuszminiszterium élére. A tisztikar választása egyhangulag történt. Elnökké Stelczel Frigyest, alelnökké Hodossyt és Back Bernátot választották meg. Tiszteletbeli tagok lettek: Széll Kálmán miniszterelnök, Dessewffy Sándor, Ivánkovics János és Német József püspökök, Kállay Albert főispán, Hock János orszgy. képviselő. Az egyesületnek már is ötszázan felül rendes és 12 alapitó tagja van. Az első tárlat e hó 12-én nyilik meg.

— **Békésmegye és a párbaj.** Megirtuk, hogy Békésmegye törvényhatósági bizottságához Kecskeméthy Ferencz bizottsági tag inditványt adott be az iránt, hogy a megye intézzen föliratot a képviselőházhoz a párbaj ellen. — Az inditványt, mint Gyuláról jelentik, a megye a napokban tartott közgyülésén tárgyalta. Az inditványozó hosszabb beszédben érvelt a fölirat mellett s többek közt ezeket hozta föl: Azt mondják, hogy érheti olyan folt a becsületet, melyet a megtorló igazságszolgáltatás nem moshat le. Ha az igaz, törvényeinket kell megváltoztatni. Gyáva, aki a párbajt el nem fogadja. Hát a közpolgárok, akik nem párbajozhatnak, gyávák? A megye állandó választmánya azonban nem látta most alkalmasnak az időt, hogy az országgyüléshez forduljon, midőn a törvényhozásnak oly tulhalmozott teendői vannak.

— **Mindenki figyelmébe.** A legelterjedtebb betegség a csuz és köszvény, mely nemcsak mint láb- vagy kézfájás, hanem igen sok esetben mint hát- és fejfájás szokott jelentkezni. Sok gyógyitó szer van, mely e bántalmakat enyhiti, — de kevés, amely gyógyitja. A vagyonosabbak gyógyfürdőket szoktak felkeresni, mi nagyon sok esetben hiábavalónak bizonyul, mert a betegség nem enged, hanem gyakran még sulyosodik is. Nagyon fontos tehát, hogy mindenki figyelmét felhivjuk azon páratlan kitünő csuz és köszvény elleni kenőcsre, melyet Zoltán Béla gyógyszerész udvari szállitó gyógyszertára Budapesten hozott forgalomba (üvegenkint 1 frtért) s a melynek kitünő és páratlan hatásáról ezer és ezer hálanyilatkozat tesz tanuságot. Igy pl. csak a legutóbbi napokban Laficár ezredes Károlyvárosból, Zsendovits József plébános F.-Dobsa, Daun Kapy Karolina grófnő Mödling, Keglevich gróf O-Zlatár, Dubraviczky honvéd őrnagy, Klosterneuburg, Markotsch báró Bécs, Hofmann A. Pozsega, Pfeiffer József, az osztrák-magyar bank bécsi felügyelője és még számosan fejezték ki meleg hálájukat és köszönetüket e kiváló kenőcsért, mely őket régi csuz és köszvényes bajuktól néhány nap alatt megszabaditotta.

— **Succi jubilál.** Hogyan jubilálhatna Succi másképen, mint diszkoplalással? Mint Milanóból irják, a napokban fogja bemutatni századszor a nagy koplalómüvész megirigyelhetlen talentumát. A milanói közönség nagy várakozással tekint az ünnepséggel egybekötött koplalás változatosnak igért programja elé. Succi maga nem becsüli valami sokra megbámult tehetségét. Utolsó bécsi szereplésekor rájött a vizsgálóbizottsága, hogy csak napfénynél áldoz a dicsőség nemtőjének, mig éjnek idején a helyett, hogy babérain nyugodnék, a legponpásabb rostélyosokat vigan falatozza. A nagy koplaló már nem titkolhatta el turpisságát s igy szólt:

— Ha nem is koplaltam egészen, mégis majdnem koplaltam.

Ugy látszik kifogyott a pénze, s most is majdnem koplalni akar, hogy éhen ne haljon.

x **Anticalvus** a neve azon elismert kipróbált szernek, mely hajkihullás, fejkorpa, kopaszodás ellen a legsikeresebben használt ható. Az Anticalvus a hajat puhitja, a fejbőrtisztitja, s a haj mindennemü bántalmat eltávolitja. Nemcsak férfiaknak és nőknek, hanem gyermekeknek is kitünően ajánlható. Üvegjét 2 koronáért küldi a főszétküdési raktár: Kanitz Ödön gyógyszertára Balassa-Gyarmaton, de kapható minden más gyógyszertárban is.

x **Értesités.** Van szerencsém értesiteni a nagyérdemü közönséget, hogy kir. közjegyzői irodámat Debreczenben Szent-Anna-utcza 6. sz. alatt (a Zivuska féle házban a Paksy féle házzal szemben) I. emelet megnyitottam és kir. közjegyzői müködésemet f. é. márczius hó 3-án megkezdettem. Kelt Debreczenben, 1899. márczius 4. *Lestyán* Adorján kir. közjegyző.

x **A Homok-kertben** a Kovács Gábor-féle szőlő, melyen 4 szoba és mellékhelyiségekkel ellátott uri lakás van és nemes faju csemege szőlővel van berakva, egészben vagy részben is több évi részletfizetés mellett eladó esetleg bérbeadó, értekezhetni Medgyessy Lajosné tulajdonossal Széchényi-utcza 5. sz. háznál, ahol több rendbeli lakosztály is kiadó.

x **Tavaszi divat** Az igen tisztelt hölgyközönséget értesitem, hogy bevásárlási utamról megérkeztem s ez alkalommal a bel- és külföldi piacz legszebb és legelegánsabb termékét válogattam ki. Kérem, hogy raktáramat, mely a legujabb divatu *női felöltőkben*, *bluzokban* és *ernyőkben* bővelkedik, megtekinteni sziveskedjék. — Tisztelettel

Halmágyi Sámuel.

x **Hivatali helyiségül,** esetleg *ipari czélokra raktárnak* stb. igen alkalmas, nagy, egy emeletes ház a központban, akár egészben, akár két részre osztva, olcsó bérösszegért kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

x **A „Bika“ vendéglő éttermében** holnap, vasárnap *Magyari-testvérek* zenekara játszik.

Irodalom és müvészet.

* **Uj zenemüvek**. A Rózsavölgyi és társa udvari zenemü kiadó czég mindjobban buzgólkodik az uj s érdekes zenemüvek kiadásában. Alig mulik nap, hogy ettől az európai hirü czégtől szebbnélszebb novitásokat kézhez ne kapnánk. A mai postával is egy csomó ujdonságot vettünk a melyek sorában megemlitésre méltók első helyen felemlitjük Kutschera Alajosnak, a nálunk most széltiben ünnepelt bécsi szerzőnek legujabb müvét: a „Servus Pepi“ czimü indulót. Mint a szerzőnek többi hasonló szerzeményét, a most megjelent indulót is kiváló dallamossága s eleven karakterisztikus ritmikája teszi élvezetessé. A humoros szövege pedig csak emeli a kompoziczio hatását A Hajnali harangszó czimü népszinmünek összes dalai, a Barna Izsó szerzette két dal mindegyike valóságos remeke a magyar népdal irodalomnak. Megtaláljuk a füzetben a Dankó Pistának: Három sós perecz, mondd meg ha szeretsz czimü hires nótáját is. A magyar dalok és népdalok gyüjteményéből is két dallamos nótával kedveskedik a Rózsavölgyi czég. Az egyik Beleznah Antal országos hirü dalköltőnk szerzeménye, a másik Király Gáspáré. Bánatos hangulat jellemzi az egyiket, könnyed pajzán tónus a másikat. A tánczkedvelő ifjuság a Rozenczweig Arminnak „Delphin“ czimü uj polkájában lelheti örömét. Fülbemászó, talpesiklandozó kompoziczió ez, méltó társa a kitünő szerző többi tánczdarabjainak. Ára

1 korona 50 fillér. A Barna Izsó két dalát 3 koronáért, a magyar dalok és népdalok cyklusában megjelent két dalt pedig 1 koronáért szállitja a kiadó czég.

* **Képes Levelező Lapok** czimmell jelent meg egy havi folyóirat Székesfehérvárott, melynek első számát most vettük, s azt hiszszük, hogy gyüjtő olvasóink örömmel vesznek erről hirt. — A lap előfizetési ára 1899. évre 1 frt. — Mutatványszámot a Képes Levelező-Lapok kiadóhivatala Székesfehérvárott mindenkinek ingyen küld a ki azt egy látképes levelező-lapon kéri.

* **Endrődi Sándor akadémikus.** Endrődi, a kitünő lirikus, a Kuruczdalok szerzője, nemsokára tagja lesz az Akadémiának. Vadnay Károly veterán irónk fogja ajánlani a magyar halhatatlanok sorába, és erről a szándékáról levélben értesitette Endrődit.

DEBRECZENI VÁROSI SZINHÁZ

Folyó szám 154. **Bérlet 127. sz. „A“**

Ma, szombato, 1899. márczius 4-én:

FAUST.

Nagy opera 5 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Faust, tudor	— Karacs Imre
Mefistofeles	— Csatár Győző
Margaretha	— Leopold F.
Valentin bátya	— Mezei Andor
Mártha	— F. Kállay L.
Siebel	— R. Serfőzy Zs.
Wagner	— Rubos Árpád

Holnap, vasárnap márczius 5-én: délután 3 órakor leszállitott helyárakkal:

Pirosbugyelláris

Népszinmü 3 felvonásban.

Este fél 8 órakor rendes helyárakkal:

NÁNI.

Eredati népszinmü 3 felvonásban.

Kiadó és laptulajdonos:
Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.
Felelős szerkesztő: Koncz Ákos.
Főmunkatárs: Ujlaki Antal.

Fővárosi szerkesztőségünk:
(szerkesztő: **Kéry Gyula**)
Budapesten, Üllői-ut 70. I. emelet 13.
Telefon: 59—14.

Van-e fia?

nos, ha igazán nagy örömet akar neki szerezni, vegyen neki egy szabadalm. pneumaticus

„Bumm“

puskát, mely a játékszerek közt az első helyet foglalja el.

Bumm teljesen fémből készült, légcsöve polirozott sárga réz, remek szép kivitelü, elpusztithatlan tartós és **mesés olcsó.** (Külföldi játékszer-szaklapok legnagyobb elismerése).

Mindenki tudja, hogy a gyermekek legnagyobb mulatsága egy levegővel telt hólyagot, papirzacskót stb. nagy durranással szétrepeszteni. Kerül egy ilyen, akkor az egész pajtássereg összecsődül, hogy a „pukkasztás“-nak tanuja legyen. És milyen nagy az öröm, ha jó nagyot szól! De minő ritkák ezek a lőszerek! Meddig tart mig a mama ismét hozat valamit, ami papirzacskóba van pakolva!

Itt van a **Bumm** puska. Ilyen különös módon előidézett lövései nemcsak fiunak, leánynak, de az érettebb ifjuságnak, sőt felnőtteknek is a legnagyobb mulatságra szolgál. Emellett nincs tükör v. ablaktörés, nincs szemsérülés, **de van rendkivül nagy durranás.**

Kapható egyedül

Zinner Victor készitőnél

Arad, templom-utcza 10. sz.

65 kr. beküldésénél bérmentve.

Ismételárusitók kerestetnek. 208—3—2

Csődalatti kiárulás.

Ifju Rózsa Lajos csődtömegéhez tartozó

füszeres bolti összes áruczikkek

a csődbiróság 3463/899. p. számu végzése értelmében **f. évi márczius 2-ik napjától** kezdve a Hunyadi-utcza 23. szám alatti bolthelyiségben (Kis-Várad-utcza Tóth Sándor-féle házban) naponként délelőtt és délután kiárultatnak.

Dr. Sáray
ügyvéd, mint csődtömeg gondnok.

215—3—3

Csakis ezen védjegygyel valódi.

Törvényesen védve.

Utánzatok miatt nagyon figyeljünk a **SCHAFFER RÓZA** névre.

Szépség gazdagság!

Szépség hatalom!

Ezt a legdrágább kincset megszerezhetni eddig csakis a

Mme Rosa Schaffer

szerb kir. udv. és kamarai szállitónő, Bécs, I., Graben 14. által föltalált és használt szépitőszerek által sikerült

Poudre ravissante cs. és kir. kiz. szab., Minden hölgynek, ki egyszer próbálta, nélkülözhetetlen; a bőrt vakitó fehérré varázsolja és pompás zománcza alatt a bőrkiütések, anyajegyek és himlőhelyek is eltünnek. — A ránczokat és redőket kisimitja, a káros szépitő szerek által kitágitott likacsokat összehuzza és az arcznak üde, rózsás, flatal szint kölcsönöz. Ez az egyetlen puder, melynek használata után mosakodni lehet, anélkül, hogy szenzációs hatása a bőrről eltünnék. Egy doboz ára 2 frt 50 kr. és 1 frt 50 kr.

Créme ravissante évtizedekkel flatalit, a bőrt ruganyosan és simán tartja, esténkint minden hölgynek használnia kellene. Egy tégely 1 frt 50 kr.

Eau ravissante megőrzi a bőr üdeségét, erősiti és a legkitünőbb, biztos hatásu toilette-viz. Egy üveg ára 2 frt 50 kr.

A Ravissante créme, puder és viz az 1897. évi párisi és londoni nemzetközi kiállitáson nagy arany éremmel lett kitüntetve. Minden hölgynek, aki redőtlen, márványfehér homlokot akar, legjobban ajánlható a cs. kir. szab. homlokkötő darabonként 1 frt 50 krért és a „Savon-Ravissante“ kiváló szépségszappan hölgyek és urak részére, darabonkint 80 krért. Valamennyi készitményem csodálatos hatásáért teljes kezességet vállalok. Számtalan elismerő és köszönő irat betekinthető a legmagasabb körökből és csak diskrécziő miatt nem közölhetők.

Központi raktár: Rosa Schaffer, Bécs, I, Graben 14. 179—12—6

Meghivó.

A debreczeni kereskedelmi betegsegélyző-egyesület

1899. márczius hó 19-én d. u 3 órakor

a Kereskedelmi Akadémia disztermében

VI. rendes közgyülését

tartja, melyre ugy a kereskedő főnökök, mint az egyesület biztositott tagjai ezennel meghivatnak.

Debreczen, 1899. márczius hó 4.

Mayer Emil
elnök.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése az 1898. év eredményéről.
2. A betegsegélyző egyesület és kórház számadásainak és a felügyelő-bizottság jelentésének beterjesztése és ezzel kapcsolatban a felmentés megadása iránti határozathozatal.
3. Elnök, alelnök, igazgatósági rendes és póttagok választása három évre.
4. Felügyelő-bizottsági rendes és póttagok választása egy évre.
5. A békebiróság rendes és póttagjainak megválasztása három évre.
6. Esetleges inditványok (ha a közgyülést megelőzőleg 8 nappal beadatnak.)

Hirdetmény.

A Debreczeni Első Takarékpénztár

LIII. évi rendes közgyülését

1899. évi márczius 19-ik napján, délelőtt 10 órakor Debreczenben saját üzleti helyiségének tanácstermében (2-ik emelet) tartja.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése és számadása az 1898. üzletévről és inditványa az évi nyereség felosztása iránt.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. Határozat e tárgyakban; az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.

A mérleg és a nyereség felosztási javaslatot is tartalmazó igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések, a folyó 1899. évi márczius hó 13-tól fogva, a pénztár helyiségében — a hivatalos órák alatt — megtekinthetők.

Alapszabályaink 26-ik §-a értelmében e közgyülésen tanácskozási és szavazati joggal birnak mindazon részvényesek, kiknek nevei 1898. deczember 31-ig bezárólag a részvénykönyvbe bevezettettek.

(Utánnyomás nem dijaztatik.)

NEM PÖRKÖLÜNK TÖBBÉ KÁVÉT ITTHON!

A legujabb időben alapitott

Fiumei Kávé-Pörkölő Részvény-társaság

egy nagyszabásu telepet rendezett be Fiuméban, hogy ott egy **világhirü szabadalmazott uj módszert**, melynek nevezetesebb előnyeit itt rövidesen felsoroljuk, értékesitsen:

„a kávénak pörkölő rendszerünknél nemcsak minden nemes alkatrésze és tápanyaga egészben csonkitatlan marad, de bebizonyitott tény, hogy e nemesitő módszernél szaporább, erősebb zamatu, kellemesebb izü és jobb kávét nyerünk."

Kiemelendő még, mi szerint az idézett előnyök mellett pörkölt kávénk hónapokon át is változatlanul friss marad

Számtalan elsőrangu vegyész, orvos és tudományos tekintély véleménye és bizonylata megerősiti állitásunkat, melynek hitelességéről egy kóstolópróba vételével **minden háziasszony meggyőződést szerezhet.**

Védjegy. Összes hordó és zsákküldeményeinken fenti védjegy alkalmazva lévén, kérjük okvetlenül annak szives figyelembe való vételét.

Raktáron — folyton friss pörkölés, — minden jobb füszer- és csemege-üzletben **1 frt 60 krtól 2 frt 80 krig** kilogrammonként.

Tisztaságért teljes szavatosság.

Szabadalmas módszerünk: Belga, Dán, Franczia, Holland, Német, Svéd és Norvég országokban rövid 4 éven át fényesen bevált, felkaroltatott és tért hóditott.

Kapható a következő füszerkereskedésekben:

Osanak József, Geréby Fülöp, Kontsek Géza, Kun József, Klein Ignácz, Lusztig Károly, Parti Ferencz, Rosenthal Dániel és Fiai és **Szabó Zsigmond** uraknál.

Főelárusító: **Fiumei Hitelbank (részvény-társaság) Fiuméban.**

184—30—12

A NAGY KRACH!

New-York és London nem kiméltek meg az európai szárazföldet és ezért egy nagy ezüstáru gyár indittatva érezte magát, hogy az egész készletet csak a munkaerő egy kis kárpótlás ellenében eladja. Én meghatalmazva vagyok ezen megbizást teljesiteni. Én tehát bárkinek megküldöm a következő tárgyakat pusztán a kárpótlásért, **6 frt 60 krért**; és pedig:

6 drb finom asztali kést, valódi angol pengével
6 „ amerikai szab. ezüst villát egy drbból,
6 „ „ „ „ evőkanalat,
12 „ „ „ „ kávéskanalat,
1 „ „ „ „ levesmerőt,
1 „ „ „ „ tejmerőt,
2 „ „ „ „ tojás-serleget,
6 „ anyol Viktória-tálczát
2 „ igen hatásos gyertyatartót,
1 „ teaszürőt,
1 „ finom czukorporzót.

44 drb összesen 6 frt 60 kr.

Mind e fenti **44** tárgy előbb 40 frtba került és most csak **6 frt 60 kr.** minimális áron kapható. Az amerikai szabad. ezüt 1 kivülbelül fehér fém, mely ezüst színét 25 esztendeig is megtartja, a miért szavatoltatik. Legjobb bizonyiték, hogy ezen hirdetés

nem csalás

kötelezem magam itt, a nyilvánosság előtt bárkinek kinek az áru nem tetszik, a pénzt visszaadni és senki sem mulassza el azt a kedvező alkalmat, hogy ezen diszes garniturát megszerezze, mely gyönyörü

nász és alkalmi ajándék,

továbbá minden jobb háztartásban kiválóan alkalmas. Egyes egyedül kapható

HIRSCHBE G A.-nál

az egy. amerik. szab. ezüstgyárak főügynöksége.

WIEN, II., Rembrandstrasse 19/9. Telef. 71114.

Szétküldés a vidékre utánvéttel, vagy az összeg előzetes beküldése ellenében.

Ehhez tisztitó por 10 kr.

Valódi csak az oldalt látható védjegygyel (egészségifém).

Kivonat az elismerő levelekből:

A küldeményt megkaptam és igen meg vagyok elégedve, kérek még egy küldeményt 6 frt 60 krért. 81 10—4

Kolozsvár, Nagym. Bánffy bárónő.

A küldeményt megkaptam és azzal nagyon meg vagyok elégedve.

Gáad, Magyarország, 1898. szept. 1. Chotek-Gudenus C. grófné.

A késaietet megkaptam, igen meg vagyok elégedve kérek nagyobb küldeményt. — Budapest, II. Fő-uteza 7.

Dr. Paikeri Alois cs. és kir. katonaorvos stb. stb.

GÉPGYÁR

MAX KORN

mérnök

BÉCS.

Währing, Theresiengasse 9.

Mindenemü Famegmunkáló- és szerszámgépek különleges gyártása. 187 12—6

A valamennyi államban szabadalmazott

„SIRIUS"

az összes létező léggáz készülék között a legtökéletesebb, legegyszerübb és legolcsóbb.

A **SIRIUS** kiválóan alkalmas lakások, nyaralók, kávéházak, vendéglők, gyárak, iskolák stb. önálló világitására és mint fütőgáz gázmotorokat és más gépeket üzemben tart.

Számtalan készülék van már forgalomban.

Teljesen veszélytelen, kis helyen, gondozás nélkül hideg uton automatikusan működik.

A **SIRIUS** 10 több száz lángig állitható elő, az üzemköltségek olcsóbbak, mint a széngázé vagy más világitási anyagé.

Prospektus és árjegyzék ingyen és bérmentve.

„SIRIUS" osztr.-magy. léggáz-ipar (közk. társ.)

Vezérképviselő: Bothe Frigyes Bécs, IX., Mariannengasse 2.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Linimentum Capsici compos.

Ezen hirneves háziszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbizható, **fájdalomcsillapitó bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tagszaggatásnál és meghüléseknél** és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem **igazi népszerü háziszer,** melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapesten.** Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékü utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni,** az minden egyes üveget **„Horgony"** védjegy és Richter czégjegyzés nélkül mint **nem valódit** utasitsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, cs. és kir. udvari szállitók, **Rudolstadt** (Thüringia).

Anyák, mielőtt

gyermekkocsit vásárolnak, tekintsenek, illetőleg rendeljenek meg ingyen és bérmentve egy gazdagon illusztrált katalógust az uj hygienikus ülésre és fekvésre idomitható, szétszedhető és mosható fölszereléssel ellátott kocsiról,

Baumann L. cs. kir. szabadalmáról Bécs, VI./2. Millergasse 6.

Óvakodjunk értéktelen utánzatok vásárlásától; csak az a kocsi valódi, a melynek faalapzatára az itt oldalt látható védjegy van rásütve.

204—10—3

Homoki sima szőlővessző eladás.

Méltóságos Gróf Degenfeld József és dr. Balkányi Miklós urak debreczeni mintaszőlőtelepéről.

Olasz-Rizling, Kövi-dinka, Zöld-Silváni, Ezerjó, Nagy-Burgundi, Kadarka, Oportò és Chassellas peronosporamentes fajtiszta 60 cm. hosszu, ősziszedésü sima szőlővessző eladó.

Bővebb felvilágositást ad az eladással megbizott

Kubinyi Lajos,
196—6 6 **Debreczen, Kossuth-utcza 32. sz.**

1900-ik évben

mindenki a valódi

Bergmann-féle liliomtej-szappannal

mosdik.

Bergmann és társa, Drezda és Tetschen a/E.

(Védjegy: Két bányász)

mert ez a legjobb szappan **finom** és **fehér arczbőrre** és **rózsás ifju arczszinre,** ugymint **szeplő** és **börtisztátalanság** ellen. Darabja 40 kr.

Kapható Debreczenben **Dr. ROTHSCHNEK V. EMIL** gyógyszertárában.

Köhögés és rekedtség ellen

páratlan szer a rendkivül kellemes izü és teljesen ártalmatlan szerekből u. m. hársfavirág, hársfaméz és czukorból készült

Hársfaméz-czukorkák,

melyeknek doboza 25 kr.

A KRIEGNER-féle

TOKAJI CHINA-VASBOR

vérszegénység, sápkór, étvágytalanság gyógyitására és gyenge gyermekek erősbitésére a leghatásosabb készitmény. Kitünő sajátságait az **orsz. egészségügyi tanács** is méltatta s ajánlására belügyminiszteri engedélyyel láttatott el.

Egy üveg **3 frt,** kis üveg **1 frt 60 kr.**

Legtökéletesebb arcztisztitó és szépitő szer:

Akáczia arcz-créme 1 frt.

Akáczia szappan 50 kr.

Ezen szerek utánzatok ellen törvényesen védve vannak.

Főraktár: Kriegner György

Korona-gyógyszertára, Budapest, VIII., Kálvin-tér. 177—6—4

Kaphatók a gyógyszertárakban.

Köszönetnyilvánitás.

Ő Fensége Salvator Lipót főherczeg udvarmesteri hivatala.

Általános Asbestáru-gyár.

Ő császári és királyi Fensége Salvator Lipót főherczeg **rendkivül meg van elégedve az asbesttalppal** bélelt czipőkkel. Ő Fensége hosszabb gyaleg kiránduláson használta e czipőket és érezte, hogy lábai nem fáradtak ugy el, mint más közönséges czipőknél. Küldök egy pár vadász-czipőt, hogy annak a mintájára készitsenek másikat asbesttalpbélléssel, ugyanannál a czipésznél s aztán küldjék ide.

Hisszük, hogy e vadászczipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők, a mint megfelelők voltak a szalonczipők.

Zágráb, 1898. julius hó 8-án. **KRAHL, huszárkapitány.**

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási biróság elnöke, a következőket irja:

Tisztelt Doktor ur!

Az asbestbetétü czipők kitünőknek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszünt minden lábfájásom, ugy hogy — azt hiszem — lábbajom semmi további orvosiást nem igényel.

Szives tanácsát köszöni

Dánoson, 1897. évi szeptember 17-én. tisztelő hive

WEKERLE SÁNDOR.

Nincs többé lábfájás.

Óvjuk lábainkat hidegtől, nedvességtől és meghüléstől.

Sem tyukszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés.

Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki czipőjét dr. Hőgyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbesttalpbéléssel látja el.

Kettősvastagságu 1 frt 20 kr., egyszerü 60 kr., homoktalp 40 kr.

gyermekeknek fele.

Az asbesttalpbélés kitünőségét bizonyitja, hogy a cs. és kir. közös **hadseregnek** és a m. kir. honvédségnek eddig 22.500 pár szállittatott.

Szétküldés csakis utánvéttel, vagy a pénz előleges beküldése mellett.

Felvilágositások, prospektusok és köszönetnyilvánitások ingyeni.

Viszonteladóknak megfelelő árengedmény.

Általános asbestáru-gyár betéti társaság Budapest, VI. Sziv-utcza 10. sz.

KATHREINER-FÉLE Kneipp maláta kávé.

Nagymama nekem is!

Évek óta kitünő pótléknak bizonyult a babkávéhoz. — Ideg-, szív- és gyomorbajoknál, vérszegénységnél orvosilag ajánlva. Legkedveltebb kávéital a családok százezreinél.

„Csokonai“ nyomda és kiadó r.-t. nyomása. 1899.